

Ajtó

– ikernovella –

Ajtón innen

H. több mint húsz éve dolgozott ugyanabban az irodában. Tette a dolgát, sosem elégedetlenkedett. Agglegényként jól bírta az egyhangúságot. Telefonálnia, hál istennek, csak elvétve kellett. A változatlanság volt számára a túlélés záloga. Eddig mindig sikerült elfoglalnia magát valamivel. Egy ideje azonban rátelepedett az unalom. Fojtogatni kezdte a kis helyiség áporodott levegője, és a munkanapok is egyre hosszabbnak tűntek. Nemrég azon kapta magát, hogy a nyugdíjáig hátralevő időt számolgatja. Az eredmény csak még jobban elkésérítette. Tudta, hacsak nem talál ki valamit, a monotonitás előbb-utóbb felőrli az idegeit. Valami ötlet után kutatott, amivel enyhíthetné ijesztő érdektelenségét. Ezért aztán egy nap hátradől forgószékeében, kezét összekulcsolta tarkóján, és tekintetével végigpásztázta az iroda falait. Nem tudta, pontosan mit keres. A szekrény fölött két helyen is foltokban levált a vakolat. Jó időtöltésnek tűnt kitalálni, mire hasonlítanak. Az egyik szinte hibátlanul ábrázolta Málta térképét, a másik meg egy lepkeszárnyra emlékeztetett. Mivel több folt nem volt a falon, a játéknak hamar vége lett. Ezután az íróasztalfiókokkal próbálkozott, hátha talál bennük valamit, ami elűzi az unalmát, de hiába. Iratok, pecsétek, írószerek és egy csomag papír zsebkendő, semmi más. Felállt és kinézett az ablakon, hátha felfedez valami különlegeset, ami eddig elkerülte a figyelmét. A látvány lehangoló volt. Az elhagyatott kábelgyár telephelyét felverte a sárgán virágzó parlagfű. Hosszabb-rövidebb fekete kábeldarabok kígyóztak mindenfelé. A depó kopott, sötét falán egy patkány futott végig, majd át az udvaron, ijedten meg-megtorpanva a gazból kimeredő kábelcsomok láttán. H. megmosolyogta a jelenetet: „Na, legalább valami.”

Ekkor kopogtak. „Ez Barbara” vágta rá H., még az ablak felé fordulva. Vörösre rúzsozott, középkorú nő lépett be az ajtón egy paksamétát szorongatva a hóna alatt. Tényleg Barbara volt az a szemközti iktatóból. Odaköszönt, letette az iratot, és már ment is. H. az asztalhoz lépett, felütötte az aktát, de ekkor újra kopogtak.

– Gyere be, Martin! – szólott ki, mire kinyílt az ajtó, és valóban Martin állt a küszöbön a jogi osztályról. Csodálkozva kérdezte:

- Honnan tudtad, hogy én vagyok?
- Nem is tudom. Talán a kopogásból.

Aznap legalább tízen jöttek még, és H. a nap végére biztos volt benne, hogy megtalálta unalma ellenszerét. „Tízből hat találhat, nem is

rossz arány, és még javítható. Csak egy kis odafigyelés az egész. Na, majd holnap.” Azzal bezárta maga mögött az ajtót, és füttyörészve elindult hazafelé.

Másnap frissen ébredt. Rég nem tapasztalt izgalom motoszkált benne. Tudta, ma sokkal nehezebb dolga lesz, hiszen péntek van, a hétfő-szerda-péntek pedig ügyfélfogadás. Több tucat leszázalékolt, rokkant, testi vagy szellemi fogyatékos élt a körzetében. Legtöbbjükkel gyakran találkozott, de korántsem annyiszor, mint a kollégáival, ezért a mai kopogós játékban nem sok esélyt adott magának. Odaült az íróasztalához, kipakolta aktatászkájából a gyógyteás műanyag termoszt és a parizeres kiflit. Majd lecsatolta csuklójáról Pobjeda típusú karóráját, rákönyökölt az asztalra, két kezével megtámasztotta a fejét, és lehuny szemmel várt. Alig múlt kilenc, amikor kopogtak. Összerezsent. „Ez Berger, a leszázalékolt targoncás.” De elbizonytalanodott. Úgy döntött, kivár. Tekintetét a tömör ajtóra szegezte. Összpontosított. Kisvártatva újra kopogtak. Ujjongva ugrott fel az asztaltól: „Dehogya Berger! Ez a csípőprotézises Wolf lesz! Hát persze!” Nyílt az ajtó, és a világfájdalmától mindig savanyú képű Wolf lépett be rajta. H. örömeiben majdnem átölelte.

Lassan őszbe fordult a nyár, télbe az ősz, és közeledett a karácsony. Péntek volt. H. ügyfelei ebédszünetig egymásnak adták a kilincset. Már több mint öt hónapja élt a kopogós játék bűvöletében, és ma is jól ment a játék. A gondosan vezetett statisztika alapján egyre nagyobb pontossággal azonosította az ajtó mögött állókat. Persze, még javíthatott volna rajta, de ilyenkor, délután már nemigen jött senki.

Irodája ablakában állva nézte a behavazott udvart. A telephelyen tekerdő kábelek úgy kandikáltak ki a hó alól, mint jégbe fagyott murénák. Egy raklap rohadó deszkái között foltos macska tanyázott. Figyelte egy darabig, azután visszaült az asztalhoz. Gondolta, iszik egy korty teát. Épp lecsavarta a termosz kupakját, amikor kopogtak. Felkapta a fejét. Ilyen kellemesen lágy, nem toladó, de mégis a virtuozitás jegyeit magán viselő kopogást még sosem hallott. Biztos volt benne, hogy új ügyfél. A kíváncsiságtól hajtva az ajtóhoz ugrott, és kinyitotta. Egy piszkosszőke, kifejezetten csinos harmincas nő állt előtte, napszemüvegben, jobb kezében fehér botot szorongatva. H.-nak még a szája is tátva maradt a látványtól, hang is alig jött ki a torkán. Betessékelte a vak nőt, s miközben az iratait tanulmányozta, néha rásandított, mert sehogy sem tudta összeegyeztetni a jelentésben leírtakat – a cukorbetegséget, a pocskék anyagi helyzetet, a rokkantsági nyugdíjat – azzal, amit látott. Pedig már rég megtanulta, hogy a látszat és a valóság általában elmellőzik egymást. Miután a nő távozott, H.-nak soha nem tapasztalt hiányérzete támadt. Lehuny szemmel igyekezett felidézni a zeneileg is értékelhető, finom kopogást és a nőt, akire negyven évet kellett várnia.

Szörnyen telt a hétvégéje, akárcsak a rá következő hete. Képtelen volt őt kiverni a fejéből. Újra látni akarta azokat a kecses rajzolatú ujjakat és hallani azt a különleges, kifinomult kopogást. Elhanyagolta a statisztikáit, a játék sem ment, hibát hibára halmozott. Mintha egyre csak tompult volna különleges hetedik érzéke, ami az utolsó pillanatban kiragadta őt a nyomasztó letargiából.

Az ezüstvasárnapot követő hétfőn épp a kábelgyár behavazott udvarán viaskodó varjakat figyelte, amikor kopogás hallatszott az ajtón túlról. Nem akart hinni a fülének. Ő volt az, semmi kétség.

– Jöjjön be, kedves Andrea!

H. megrémült a saját hangjától, de leginkább a bizalmaskodó hangvételtől. Hogy jön ő ahhoz, hogy csak úgy leandreázza az ügyfelét? De a nő addigra már botjával végigkocogtatva a helyiség bútorait, eljutott a karosszélig, és leült.

– Mondja, kedves H. úr, honnan tudta, hogy én vagyok?

– Megismertem a kopogását.

Andrea bájos mosollyal nyugtázta a furcsa választ. H. érezte, hogy elpirul. Most először örült annak, hogy a nő mindezt nem láthatja. Amíg a szociális juttatások lehetséges mértékéről beszélt, végig a nőt figyelte. Sosem látott nála vonzóbb teremtet. Mire befejezte a mondókáját, teljesen belehabarodott. Gyorsan még megemlítette a kötelező terepszemlét, amit ezen a héten, de mindenképpen az ünnepek előtt nyélbe kéne ütni, hogy az eredményét csatolni lehessen a kérvényhez.

– Várni fogom – mosolyodott el a nő, és távozott. H. megbabonázottan meredt az ajtóra.

Csütörtökig bírta. Úgy döntött, munkából hazafelé menet felkeresi. Félórányi bolyongás után ott állt a harmadik emeleti lakás ajtaja előtt. Izgatottan bekopogott. Néhány másodperc múlva már kattant is a biztonsági zár, s az ajtóban ott állt Andrea. Arcáról derű sugárzott.

– Üdvözlöm, H. úr! Fáradjon be.

H. meghökkenve lépett a szűk előszobába.

– Na, de honnan tudja, hogy én vagyok, hiszen...?

– A kopogásából – vágott a szavába a nő.

H. elcsodálkozott.

– A kopogásomból? De hiszen most hallotta először. Ez fantasztikus! Erre én sosem lennék képes. – A „szakmai” irigységénél csak a csodálata volt nagyobb. Andrea, mintha látta volna meglepett ábrázatát, elmosolyodott.

– Nem bizony! Mivel ön nem vak, kedves H. úr!

A látogatást követően H. felhagyott a kopogós játékkal. Be kellett látnia, hogy Andrea képességeit sosem szárnyalhatja túl. De nem is bánta. Időközben ugyanis kezdetét vette egy másik, sokkal izgalmasabb játék: kettejük közös kalandja.

Ajtón túl*

1986. november 1.– december 1.

H. megfigyelése ügynöki karrierem eddigi legizgalmasabb feladata. Ő az az ember, akiről a kutya se gondolná, hogy bármivel is felhívhatja magára a hatóságok figyelmét. Az államra teljesen ártalmatlannak tűnik, törvénytisztelő, szerény ember. Erre utal büntetlen előélete is. Persze, mindez korántsem zárja ki, hogy a feddhetetlenség leple alatt konspiratív tevékenységet folytasson. Megbízatásom épp e feltételezett kettős életvitel lehetőségének feltárása irányul. Munkahelyi kapcsolatai felületesek, így kollégái közül senki sem alkalmas a megfigyelői feladatra. Magánélete is sivár és egyhangú. Agglegényként él, alkalmi partnerei, barátai nincsenek, társaságba nem jár. Hétköznapokon munkahelye és otthona között ingázik, estéit és a hétvégeket lakásában tölti a négy fal között. Havonta egyszer felkeresi vidéken élő özvegy édesanyját. Máshova nem utazik, leszámítva néhány hivatalos jellegű szolgálati utat. Mozgástera annyira behatárolt, hogy a közelébe férkőzés legkézenfekvőbb módjának az mutatkozott, ha ügyfélnek álcázom magam. A Központ úgy döntött, hogy a leghatékonyabb megfigyelést vak nőnek álcázva hajthatom végre. Így nagyobb a valószínűsége, hogy a megfigyelt személy elárulja magát egy gesztussal vagy mozdulattal. A Központ segítségével sikerült dokumentumokkal alátámasztani hamis identitásomat, lakást biztosítottak a számomra, kaptam fehér botot, napszemüveget, miegymást. Előtte speciális foglalkozásokon sajátítottam el a vakok viselkedéskultúráját.

1986. december 5.

Ma került sor az első bevetésre. H.-t az irodájában kerestem fel, mint egy olyan ügyfél, aki egészségi állapota miatt szociális segílyre szorul. Áruklodó nyomok után kutatva körülnéztem a helyiségben, de hamar rá kellett jönnöm, hogy ha H. egyáltalán folytat is valamilyen konspiratív tevékenységet, azt nagy valószínűséggel nem az irodájában teszi. Egy-két furcsaságra azért felfigyeltem. A szekrény fölött például a levált vakolat furcsa rajzolatú foltot hagyott maga után (készítettem is róla titokban egy fotót a fehér botomba rejtett mikrokamerával – lásd 1. számú melléklet). A folt szinte hibátlanul ábrázolta Málta térképét. Felöltött bennem, nem egy zugüggyvédvel van-e dolgom, aki titkos adóügyleteket bonyolít, de később ezt a feltevésemet elvettem.

1986. december 15.

Ma találkoztam H.-val másodszer. Rögtön a megérkezésemkor egy sokat ígérő furcsaságra lettem figyelmes. H. rendelkezik egy rejtélyes képességgel: elenyésző hangeffektus (pl. kopogás) alapján képes azonosítani a forrásként szolgáló személyt. Elképzelhetőnek tartom, hogy megbízói épp e különleges képessége miatt alkalmazzák. Hogy konkrétan mire, az még további megfigyelést igényel.

Egyértelművé vált, hogy H. a gyengéd vonzódás fogalmát kimerítő szimpátiával viseltetik irántam. Nem is csoda, hiszen igénytelen testi és lelki jegyei egyébként nem predesztinálják a magamfajta attraktív hölgyekkel való ismerkedésre, hacsak nem használja ki hivatali pozíciójából eredő helyzeti előnyét. Pontosan erre a tényre alapoztam a stratégiámat. A vágykeltés egyben a megfigyelési folyamat második fázisának kezdetét is jelentette. El kellett érnem, hogy kapcsolatunk hivatalosból személyessé, majd intimmé váljon. Ez volt az egyetlen módja, hogy a közelébe férközve otthonában is kutakodhassak.

1986. december 19.

Taktikám helyesnek bizonyult. Ma délután, holmi hivatali okokra hivatkozva már itt is állt lakásom ajtaja előtt. Úgy döntöttem, megtréfálom őt, ezzel is növelve a köztünk kibontakozó (látszólagos) bizalmat. Kopogását követően a saját fegyverével támadtam rá: kitaláltam, hogy ő áll az ajtó előtt. Ezen felettébb elcsodálkozott, s úgy láttam, letaglózta a gondolat, hogy egy „vak” nő még nála is többre képes. Az, hogy talán nem is vagyok vak, fel sem merült benne. Sajnos, a kis tréfa hatására H. soha többé nem használta (legalább is a jelenlétemben) különleges képességét. Lehetséges, hogy a „hangeffektusos” nyom is téves?

1986. december 24.

A karácsonyt már H. lakásában ünnepeltük, meghitt kettesben. Az elmúlt három napban igyekeztem alaposan átkutatni a lakás minden szegletét. Többször is. Mégsem akadtam semmilyen kompromittáló nyomra. Felmerült bennem a kérdés: lehet, hogy H. mégsem végez államellenes tevékenységet? Lehet. Viszont időközben rá kellett jönnöm, hogy a látszattal ellentétben nagyon figyelmes, művelt, ráadásul nagy természettel megáldott férfi. Bevallom, hogy irántam tanúsított vonzalma azóta viszonzásra talált nálam, és több esetben túlléptem a hatásköröm szabta határt. Ezért azt gondolom, úgy tisztességes a részemről, ha személyes érintettség miatt kérné fogom a célszemély megfigyelésével kapcsolatos ügynöki munka alóli felmentésemet.

* Részletek K. Andrea alias „Vak nő” ügynök megfigyelési naplójából.